

ELY-keskuksen neuvottelukunta

Aika torstai 12.6.2014 klo 9.00–11.15

Paikka Kaakkois-Suomen ELY-keskus, kahvitupa

Läsnä Hannu Friman, Kouvolan kaupunki
Juha Haapaniemi, Kymenlaakson liitto, poistui klo 10.00
Matti Jaatinen, Etelä-Karjalan Yrittäjät, poistui klo 10.45
Antti Lehmusvaara, Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä
Johannes Moisio, Akava Kaakkois-Suomi
Reijo Mustonen, Akava Kaakkois-Suomi
Mika Peltonen, Etelä-Karjalan kauppakamari, poistui klo 10.00
Eeva Saarikorpi, MTK Kaakkois-Suomi
Mervi Taimisto, STTK
Mirja Toikka, Kymenlaakson ammattikorkeakoulu, poistui klo 11.00
Jaakko Väyrynen, EK

ELY-keskus:

Leena Gunnar, puheenjohtaja
Jyrki Karhula
Jouko Lankinen
Satu Mäkelä, poistui klo 10.30
Juha Pesari
Soile Pietiläinen
Antti Rinta-Porkkunen, poistui klo 10.45
Marjaliisa Clack, sihteeri

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja/14.2.2014

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

3. ECOREG-katsaus

Yli-insinööri Juha Pesari kertoi, että Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan ekotehokkuutta on seurattu yhteistyössä maakunnan liittojen kanssa vuodesta 2002, aluksi EU:n Life-hankkeena. Ekotehokkuudesta on raportoitu nykymuodossaan 7 vuotta. Euroopan komissio on todennut ECOREG:n onnistuneeksi hankkeeksi.

Ekotehokkuus mittaa mahdollisimman pienin panoksin saavutettua hyvinvointia ympäristö-, talous- ja sosiaalis-kulttuurisista näkökohdista. ECOREG-sivut ovat luettavissa internetissä www.aavistus.fi/ecoreg. Vuosiraporttien lisäksi sivuilta löytyy runsaasti taustatietoa, mm. lähes päivittäin seurattavia muuttujia (esim. rajaliikenteen kehitys ja sähkön käyttö).

Raportointi perustuu osin Tilastokeskuksen tietoihin. Tietojen saanti on varsin hankalaa, koska tiedot tulevat viiveellä.

Joitakin huomioita raportista:

- ympäristöpuolen indikaattorit ovat hyviä ja ympäristön tila vähitellen paranee
- kun kulutetaan enemmän kaukolämpöä (mm. kauppakeskukset energiasyöppöjä), menee kehitys ympäristön kannalta huonompaan suuntaan vaikka kaukolämpö onkin sinänsä ympäristöä vähemmän kuormittavaa
- talousindikaattoreissa Etelä-Karjala menestyy Kymenlaaksoa paremmin pitkälti teollisuuden rakennemuutoksen voimakkuudesta johtuen
- sosiaalis-kulttuurisilla indikaattoreilla mitaten Kymenlaakso ja Etelä-Karjala voivat muuta maata huonommin
- maan keskiarvossa poikkeuksellinen alue on väkirikas pääkaupunkiseutu.

Neuvottelukunnan kommentteja:

- maatalouden ympäristötukisopimuksissa pinta-ala olisi tärkeämpi indikaattori kuin tehtyjen sopimusten määrä
- voisiko rakennuslupien määrä olla talousindikaattori?
- indikaattoreita kehitetään, mutta indikaattoreilla halutaan säilyttää myös riittävä vertailtavuus aiempiin vuosiin
- alueellisen tiedon saaminen Tilastokeskuksesta nykyistä nopeammin olisi toivottavaa.

Neuvottelukunta totesi, että ECOREG:n tuloksia voidaan käyttää hyödyksi mm. maankuntaohjelmassa sekä ELY-keskuksen strategisessa suunnittelussa. Muidenkin toimijoiden toivotaan käyttävän raportin tuloksia hyödyksi suunnittelussaan.

Pesari kertoi TEM:n julkaisseen raportin aidon kehityksen indikaattoreista (GPI). Etelä-Karjala ja Kymenlaakso ovat valtakunnan huippuja uusiutuvan energian käytössä. TEM on ko. indikaattorissa käyttänyt kuitenkin laskentatapana teollisuuden käyttämää runsasta energiamäärää jaettuna alueen alhaisella väestömäärällä ja täten päätyneet alueen todellista heikompaan sijoitukseen valtakunnallisessa vertailussa.

4. Liikenteen strategisia suunnitelmia

Johtaja Antti Rinta-Porkkunen kertoi, että ELY-keskuksen ”Tienpidon ja liikenteen suunnitelma 2014–2018” on postitettu neuvottelukunnalle 11.6.2014.

Liikennepolitiisessa selonteossa nimetyt hankkeet etenevät:

- Vt 6 Taavetti–Lappeenranta
- E18 Haminan ohitus valmistuu 2014, Hamina–Vaalimaa + rekkaparkki
- Luumäki–Imatra
- raja-asemien parantaminen valmistuu.

Väylänpidon rahoituksesta leikataan valtakunnan tasolla vuodesta 2015 alkaen 100 M€; perustienpidon rahoitus on yhä niukempaa priorisoinnin kohdistuessa päätieverkkoon. Liikenneverkon korjausvelkaa selvittää parlamentaarinen työryhmä. Uudet rekkajen mitat ja painot ovat uhka rapistuvalla tieverkolla – erittäin hyvässä kunnossa olevan tieverkon osuus on puolittunut viime vuosina. EU-rahoitusta saadaan Suomen ja Venäjän rajanpinnan kehittämiseen.

Todettiin, että huonolla kelillä esim. puutavarakuljetuksia ei pystytä hoitamaan huonokuntoisilla teillä. ELY asettaa teille painorajoituksia tarpeen mukaan.

Rinta-Porkkunen esitteli myös molempia maakuntia koskevaa liikennestrategialuonnosta vuoteen 2035.

Liikennejärjestelmän vision mukaan henkilöliikenteen matkat ja elinkeinoelämän kuljetukset ovat sujuvia ja turvallisia. Liikenneyhteydet tukevat ihmisten hyvinvointia, työsäkäyntiä, matkailua, yritysten kilpailukykyä ja alueiden elinvoimaa. Liikennejärjestelmä mahdollistaa Suomen kansantaloudelle tärkeiden ulkomaankaupan toimialojen kustannustehokkaat ja luotettavat yhteydet. Liikennejärjestelmän palvelutasoa kehittämällä ylläpidetään Suomen kautta kulkevien sekä sisäisten kuljetusreittien kilpailukykyä Itämeren alueen toimintaympäristössä. Kaakkois-Suomen liikennejärjestelmä on kestäväällä tavalla kilpailukykyinen.

Ydinverkkona ovat väylät Turusta Vainikkalaan reitin varrella olevine satamineen. Palvelutasotarve rajaliikenne ja kansainvälisyys huomioiden on kaiken perusta tavaraliikenteen ollessa alueella tärkeän. Investoinnit ja elinkeinot otetaan huomioon pohjoista kasvukäytävää kehitettäessä.

Strategia toimitetaan maakunnan liitoille tiedoksi loppukesällä ja se saatetaan loppuun elo-syyskuussa 2014. Strategiaan vaikuttavat myös teknologian kehitys: robotitautot, junien automaattiohjaus, älyratkaisut jne. Aluksi on kuitenkin tärkeintä poistaa liikenteen pullonkaulat.

Neuvottelukunta sopi, että valtakunnallista alueiden ja liikenteen kehityskuvatyötä (ALLI) käsitellään seuraavassa kokouksessa.

5. Valtionhallinnon virastorakenneselvitys

VIRSU-hanke

Valtiovarainministeriö on asettanut hankkeen selvittämään valtionhallinnon virastorakennetta. Selvitystä tehdään sekä keskus- että aluehallinnossa ja selvitykset valmistuvat vuoden 2014 loppuun mennessä. ELYjen ylijohtajien edustaja on mukana työryhmässä. ELYjen omien viestien – toiveiden ja odotusten – tulee olla ohjaavien tahojen tiedossa hyvissä ajoin.

Aluehallintoa koskevan selvitystyön tavoitteet ovat mm:

- Palvelujen saatavuutta on parannettava. Palvelujen on oltava tasalaatuisia ja sisällöltään samanlaisia kaikkialla maassa.
- Asiointi valtion aluehallinnossa täytyy tehdä nykyistä helpommaksi ja joustavammaksi.
- Asiakkaiden oikeusturva ja yhdenvertaisuus tulee turvata koko maassa.
- Järjestelmiä, tehtäviä ja tavoitteita tulee yhdenmukaistaa.
- Aluehallinnon tulee olla nykyistä tehokkaampi ja taloudellisempi.
- Päätöksenteko ja läsnäolo alueilla tulee varmistaa.

ELYissä on jo pohdittu tiivistämisiä ja aluejakoja. Etelä-Suomen rakennerahastojen hallinnointitehtävät on keskitetty Hämeen ELYyn; EAKR-yritysrahoitus keskitetään 1.7.2014 lukien.

VIRSU-hanketta työstetään niin, että tulokset ovat käytettävissä seuraavaa hallitusohjelmaa tehtäessä. Aluehallinnon mahdolliset muutokset voisivat tulla voimaan aikaisintaan vuoden 2018 alusta. ELYjen henkilöresurssit ovat 3300 tällä hetkellä, tavoite on vähentää 600 (= 18 %) vuoteen 2018 mennessä. Henkilöstömuutokset otetaan huomioon ELYn strategiassa ja tulossuunnittelussa.

Jyrki Karhulan todettiin toimivan strategiapäällikön tehtävänsä ohella L-vastualueen hankintapäällikkönä vastuullaan mm. teiden alue- ja hoitourakat sekä päällysteet. ELY-keskuksen neljäksi vuodeksi laadittu strateginen tulossopimus tarkistetaan syksyllä.

Työpajat

Karhula jakoi kokouksen osallistujat kahteen ryhmään ja antoi ryhmille pohdittavaksi edellytyksiä tehtävien hoitamiseksi omalla alueella tai mahdollisuuksia tehtävien hoidon keskittämiseksi.

Neuvottelukunnan pohdinnan tulokset:

Mitä ominaisuuksia tehtävillä on, jotka sitovat niiden hoidon omalle alueelle?

- oltava paikallistuntemusta; esimerkkinä sukupolvenvaihdos
- verkostoyhteistyö
- ELY-vetoisten foorumien oltava alueellisia, kuullaan alueen ääntä
- liikenteen toimenpiteen valinta
- ympäristövalvonta
- alueellinen paikallistuntemus erityisesti monialaisissa tehtävissä
- erityispiirteisiin liittyvät tehtävät (esim. meri- ja sisävesiturvallisuus, logistiikka)
- alueellista sidosryhmätyötä edellyttävät tehtävät
- päätöksenteko eri toimijoiden yhteistyönä
- valmisteluvaihe yhteistyönä.

Mitä edellytyksiä tulee olla, jotta tehtävä voidaan keskittää?

- ei vaadita asiakaskontaktia, pelkkä työpöytätehtävä
- rutiinitehtävät, joissa yhteiset pelisäännöt
- jos tapauksia harvakseltaan, ei tarvita asiantuntemusta joka ELYssä (pieni volyyymi)
- erikoistehtävät
- palvelun tasalaatuisuus turvattava, myös juridiselta kannalta
- monen ELY-alueen yhteinen tehtävä
- jos liian moni alueella on jäävi hoitamaan asiaa.

Pohdittiin, miten tehtävien mahdollinen keskittäminen näyttäytyy asiakkaalle; esim. kaikki asiakkaat eivät osaa käyttää internetiä sujuvasti. Puheenjohtaja totesi, että asiakkaat halutaan valtakunnallisten kehittämislinjausten mukaisesti ohjata nettiin/puhelinpalveluun. ELY-keskusten henkilöiden löytäminen edellyttää oikeita hakusanoja internetin hakupalveluun eikä ELYn henkilöstön yhteystietoja näin ole internetistä helposti saatavissa. Tähän on apulaisoikeusasiamies ottanut kantaa: asiakkaan oikeusturva on varmistettava. Asia tulisi voida korjata valtakunnallisesti.

ELY on viestittänyt TEM:lle kantaansa aluehallinnon uudistamisesta:

- *Alueellisuus* tulee säilyttää – alueen tuntemus, neuvottelukumppani maakuntaliitoille ja muille alueen toimijoille
- *Perusrakenteeltaan samanlaisiin* ELYihin tulisi päästä (nyt 1-, 2-, 3-vastuualueittaisia)
- ELYt toimivat *jo poikkihallinnollisessa rakenteessa*, toisin kuin esim. laaja keskushallinto – keskushallinnossa pitäisi saavuttaa edistystä ennen jo nykyisin laajasti poikkihallinnollista aluehallintoa
- ALKU-hanke toteutui tehdyn selonteon mukaan hyvin ja sitä oli tarkoitus jatkaa *muiden aluehallinnon toimijoiden* liittämällä ELYihin (metsäkeskus, TE-toimistot...) – tätä tulisi synergiat huomioiden jatkaa.

Todettiin, että ELYihin koottiin niiden perustamisen yhteydessä ALKU-hankkeessa erityisesti valtion aluehallinnon kehittämistehtävät. Aluehallintoa mahdollisesti muutettaessa näitä kehittämistehtäviä tulisi priorisoida, ja muuta valtion aluehallintoa koota tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan ELYjen yhteyteen.

6. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään ELY-keskuksessa maanantaina 22.9.2014 klo 9.00.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti neuvottelukuntaa aktiivisesta työskentelystä, toivotti kaikille hyvää kesää ja päätti kokouksen klo 11.15.

Muistion laati

Marjaliisa Clack
sihteeri